

איפרא הורמיז –

OVERVIEW

The גמרא relates an incident with איפרא הורמיז, who was the mother of the Persian king, שבור. Our תוספות discusses the etymology of the name איפרא הורמיז.

פירש רבינו חננאל דמשמעות הלשון חן מאת המקום –

The ר"ה explained that the indication of the language is that איפרא הורמיז means **grace from the omnipotent** (Hashem). The ר"ה breaks up the two names; the name -

איפרא כמו אפריון נמטייה לרבי שמעון¹ (בבא מציעא דף קט,א) –

– [ר"ש] is like the expression אפריון נמטייה לר"ש, [we extend our grace to ר"ש] –

תוספות continues with the second name:

הורמיז שם שכינה כי ההיא דסוף פרק אחד דיני ממונות (סנהדרין דף לט,א ושם דיבור המתחיל דהורמיז) –
פרק אחד דיני ממונות גמרא in the end of שכינה, like that הורמיז, which states -

מפלגא² דידך ולעיל דהורמיז בזי"ן מפלגא ולתחת דהורמין בנו"ן –

Your upper half belongs to הורמיז [spelled] with a זי"ן; your bottom half belongs to הורמין [spelled] with a נו"ן; the name -

כמו הורמין בר לילתא לקמן³ (דף עג,א) :

Is like הורמין the son of לילתא mentioned later in our מסכת.

SUMMARY

The name איפרא הורמיז means grace from Hashem.

THINKING IT OVER

Why did תוספות (and the ר"ה) find it necessary to explain the name of הורמיז?

¹ ר"ש there offered a mediating opinion in a dispute. When איפרא הורמיז (the son of שבור מלכא) heard the view of ר"ש, he was impressed and said לר"ש נמטייה.

² A sorcerer (there) said to אמימר your top half was created by השם; however your bottom half was created by שד. It is evident from that גמרא that הורמיז refers to ה"קב.

³ הורמין בר describes there his encounter with the שד called לילתא. Perhaps the reason תוספות mentions הורמין בר, because there are גירסאות regarding הורמיז and הורמין, which are the exact opposite – that הורמין is השם and הורמיז is the שד, therefore תוספות proves this גירסא from לילתא בר הורמין who was definitely a שד.